

Handläggare: Ann-Charlotte Nilsson, Tfn: 508 09 077
Gunilla Schedin Tfn: 508 09 015

Till Norrmalms stadsdelsnämnd

MBL-upplaga

Planering för år 2007 och inriktning för åren 2008 och 2009

Förslag till beslut

Stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Antalet barn i förskoleåldern fortsätter att öka och under den närmaste treårsperioden behövs ca 110 nya förskoleplatser. Däremot minskar antalet barn i skolåldern, vilket bl.a. innebär fortsatt integration av friliggande fritidshem i skolornas huvudbyggnader. Även antalet personer över 80 år kommer att minska successivt och därmed också behovet av servicehuslägenheter. Arbetet med att anpassa antalet platser inom äldreomsorgen till det minskade behovet kommer att fortsätta. Samtidigt pågår ett arbete med att fullfölja avvecklingen av flerbäddsrums och modernisera befintliga boenden med heldygnssorg. För funktionshindrade finns behov av 30 nya lägenheter, varav hälften för personer med psykiska funktionshinder. Två nya gruppboendestäder för utvecklingsstörda planeras vid Norra Bantorget med beräknad inflyttning första kvartalet 2008.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom planeringsavdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Information har lämnats i förvaltningsgruppen den 6 mars 2006.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid utgöra periodens första år. Nämnderna ska lämna underlag till kommunstyrelsen. Nämndernas underlag ska under respektive inriktningsmål redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren.

Underlaget ska enligt stadsledningskontorets anvisningar beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder. I detta ingår att beakta lokal-försörjning, kompetensförsörjning samt omstrukturerings- och investeringsbehov.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna***Barn och ungdom******Arbetet med att förbättra kvaliteten inom förskolan***

De senaste årens brukarundersökningar, inspektörsrapporter och enheternas egna utvärderingar visar att kvaliteten är hög i Norrmalms förskolor, både när det gäller trygghet och trivsel och barnens förutsättningar för utveckling och lärande.

Förskolorna har under flera år systematiskt arbetat utifrån en Reggio Emilia-inspirerad barnsyn, vilket innebär att fokus i det pedagogiska arbetet ligger på observation, dokumentation och reflektion. Alla förskoleenheter är representerade i något av stadsförvaltningens fyra pedagogiska nätverk, som är ett pedagogiskt forum för lärande och erfarenhetsutbyte. Arbetet i projektform och med pedagogisk dokumentation och portfolio har gjort att barnets läroprocess blivit tydligare.

För att ytterligare utveckla kvaliteten de kommande åren kommer förskolorna att tillsammans med grundskolan utveckla de pedagogiska nätverken. Förskolorna kommer också att utveckla uppföljning, utvärdering/analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa barnets utveckling bl.a. genom de individuella utvecklingsplanerna. Andra områden som kommer att utvecklas är språk, IT både som ett pedagogiskt och administrativt verktyg samt det förebyggande hälsostrategiarbetet, bl.a. genom att varje enhet tar fram en "Likabehandlingsplan" - en plan för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och ungdomar.

Utvecklingen av antalet barn i den kommunala förskolan

Antalet barn i förskoleåldern beräknas öka från ca 3 200 år 2006 till närmare 3 400 år 2009, d.v.s. med ca 200 barn. Drygt hälften av de barn som skrivs in i förskolan beräknas gå i kommunal verksamhet. Enligt dessa prognoser krävs en utbyggnad av den kommunala förskoleverksamheten med ca 110 platser under den närmaste treårsperioden. Förvaltningen räknar med att kunna tillgodose behovet genom planerad utbyggnad i bl.a. Sabbatsbergsområdet.

Utvecklingen av antalet barn i den kommunala grundskolan/särskolan

År 2005 var 4 402 elever inskrivna i de kommunala grundskolorna på Norrmalm. Enligt utrednings- och statistikkontorets elevantalsprognos kommer antalet elever att uppgå till ca 4 100 år 2009, vilket betyder att antalet elever minskar med drygt 300 under planeringsperioden. Minskningen sker framför allt i skolår 6-9 men samtidigt sker en ökning med ca 100 elever i skolår F-3. Den skolorganisation som stadsdelsnämnden lagt fast innebär att det minskande elevantalet ska mötas genom fortsatt integration av friliggande fritidshem i skolornas huvudbyggnader. Från 2010 ökar antalet elever igen.

I den kommunala särskolan på Norrmalm går ca 25 elever. Det motsvarar behovet av platser för Norrmalms särskoleelever.

Arbetet för att öka målpuppfyllelsen i de olika skolformerna

Sedan 2003 består barn- och ungdomsavdelningen av förskola, grundskola, fritidverksamheter, socialtjänst och omsorg om funktionshindrade. Tanken med organisationen är att ge förutsättningar för ett nära samarbete mellan verksamheterna för att ge bästa möjliga förutsättningar för stadsdelens barn och ungdomar att nå målen.

De senaste årens brukarundersökningar, inspektörsrapporter och enheternas egna utvärderingar visar att kvaliteten är hög i Norrmalms grundskolor. Eleverna visar fortsatt mycket goda resultat när det gäller såväl betyg som nationella prov. I stort sett alla elever når målen i skolår 9 och är behöriga att söka gymnasieskolans nationella program. Enligt förvaltningens egna utvärderingar har de förbättrade rutinerna och det fördjupande samarbetet med bl.a. socialtjänsten lett till att enheternas kompetens att identifiera barn i behov av särskilt stöd har utvecklats.

Majoriteten av eleverna trivs och känner sig trygga i Norrmalms skolor men undersökningar visar att ca 20 % av flickorna i skolår 9 någon gång har känt sig mobbade. Detta är den högsta andelen flickor jämfört med andra stadsdelar. Arbetet mot kränkande behandling ses som ett prioriterat utvecklingsområde och alla skolor kommer därför på samma sätt som förskolorna att under 2006 ta fram en "Likabehandlingsplan".

Uppföljning och utvärdering av den enskilda elevens resultat sker vanligtvis i samband med utvecklingssamtalen. Enligt både de nationella och de kommunala

inspektörsrapporterna behöver de flesta skolorna förbättra uppföljning, utvärdering, analys och dokumentation av verksamheterna så att det bättre går att följa den enskilda elevens kunskapsutveckling. Under 2006 har därför skolorna påbörjat arbetet med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna.

Olika undersökningar och rapporter har under ett antal år pekat på de brister som finns i landets skolor när det gäller likvärdig bedömning. Skolverkets statistikverktyg SALSA bygger på elevuppgifter från grundskolan år 9 och redovisar vilket betygsresultat en skola "bör ha" när hänsyn har tagits till skolans förutsättningar, t.ex. föräldrars sammanvägda utbildningsnivå. Rapporten för 2005 visar att Norrmalms skolor har en relativt god överensstämmelse med SALSA-värdet. Bedömaröverensstämmelsen kan dock utvecklas ytterligare, både inom och mellan skolorna i stadsdelen. Skolornas deltagande i stadens kompetensutvecklingsprojekt om likvärdig bedömning fortsätter under 2006. Samarbetet i lärarnätverken inom stadsdelen som påbörjades under året kommer också att fortsätta.

Samverkan med landstinget

Landstinget och stadsdelsförvaltningarna Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm har en samverkansplan för barn och ungdomar med behov av särskilt stöd. Avtalet sträcker sig fram till juni år 2006 och grundar sig på den s.k. BUS-policyn - barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget.

Äldreomsorg

Utveckling av stöd- och hjälpinsatser inom ordinärt boende

För att kunna möta ökad efterfrågan på hemtjänst och hantera mer komplexa och omfattande vårdbehov ska hemtjänsten utformas så att den underlättar för äldre att bo kvar hemma. Stor vikt ska läggas på att utveckla kompetensen, arbetsorganisationen och specialisering på olika uppgifter.

Med hjälp av medel från Kompetensstegen kommer all personal som arbetar inom hemtjänsten att få såväl en grundläggande utbildningsnivå anpassad efter målgruppen, som spetskompetens inom de områden som har prioriterats t.ex. demens, nutrition, anhörigstöd, psykisk ohälsa och palliativ vård. All personal ska ha regelbunden handledning, bl.a. i arbetsmetoder och förhållningssätt. Målet är att stadsförvaltningen internt ska kunna tillgodose behovet av handledning.

Samarbetet med landstinget är en viktig förutsättning. Inom det ordinära boendet saknas i dag till viss del en helhetssyn på de äldres behov av hjälp och stöd i vård- och omsorgsinsatserna. Förvaltningen kommer att fortsätta undersöka möjligheten att förbättra samarbetet med primärvården vad gäller omvårdnadsplanering, omvårdnadsdokumentation samt att bedriva verksamheten i team, med hemtjänstpersonal, distriktssköterska, rehabiliteringspersonal och läkare.

Dagverksamheterna, såväl de biståndsbedömda som den icke biståndsbedömda dagverksamheten Ljuspunkten, har stor betydelse som komplement till hemtjänsten och har också en förebyggande funktion. Den stimulans och de aktiviteter dagverksamheten erbjuder kan ofta öka den enskildes möjligheter att bo kvar i ordinärt boende. Arbetet med att utveckla dagverksamheterna kommer att fortsätta.

Många frivilligorganisationer har kontakt med äldre som stadsdelsnämndens verksamheter har svårt att nå. För att utveckla samarbetet med frivillig- och äldreorganisationerna kommer tjänsten som anhörigkonsulent att utökas.

Korttidsvård är ett komplement som kan behövas för att den enskilde ska kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt. Den korttidsvård som idag bedrivs i Klockhuset på Sabbatsbergsområdet planeras under våren 2007 att flyttas till Magnoliagårdens nuvarande lokaler på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende. Flyttningen innebär att det blir möjligt att separera den del av verksamheten som avser äldre med demensproblematik från den del som är avsedd för personer med somatiska problem. Genom flyttningen kommer också antalet korttidsplatser att utökas.

I samband med att lokaler inom Vasens vård- och omsorgsboende byggs om till förskola kommer det befintliga köket att iordningställas till ett tillagningskök, vilket innebär att all mat kan lagas på plats. Det finns planer på att även använda köket för tillagning av mat till Vasens vård- och omsorgsboende. Avtalet med nuvarande kostleverantör löper ut i september 2007.

Planering av avveckling av flerbäddsrums i vård- och omsorgsboende

Antalet invånare som är 80 år och äldre minskar successivt på Norrmalm. Minskningen beräknas fortsätta fram till 2020-talet. Utvecklingen innebär bl.a. att det finns ett minskat behov av servicehuslägenheter. Sedan 2002 pågår ett arbete med att anpassa antalet platser inom äldreomsorgen till det minskade behovet. Detta sker bl.a. genom att omvandla en del servicehuslägenheter till vård- och omsorgsboende eller annan verksamhet.

Arbete pågår med att slutföra avvecklingen av flerbäddsrums och att rusta upp och modernisera befintliga boenden och verksamhetslokaler inom äldreomsorgen. Inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende kommer 34 servicehuslägenheter att byggas om till 36 s.k. fullvärdiga bostäder med heldygnsomsorg för att ersätta de flerbäddsrums som fortfarande finns kvar. De planerade lägenheterna uppfyller de krav som numera ställs på gruppboendestäder, d.v.s. alla boende kommer att ha eget kök och egna hygienutrymmen. Ombyggnationen innebär att antalet platser för boende med heldygnsomsorg minskar med 16 och antalet servicehuslägenheter med totalt 34. Ombyggnationen beräknas kunna påbörjas i april 2006 och Magnoliagårdens nuvarande verksamhet på plan 2 planeras kunna flytta in i de nya lokalerna våren 2007.

Vädurens vård- och omsorgsboende, som består av 117 servicehuslägenheter och 13 lägenheter med heldygnsomsorg för dementa, drivs på entreprenad av Attendo Care AB. Avtalet gäller till november 2007 med möjlighet till två års förlängning. Stadsdelsförvaltningen kommer inför avtalstidens slut att utreda hur Vädurens vård- och omsorgsboende på bästa sätt ska anpassas till framtida behov.

De olika äldreomsorgsverksamheter som bedrivs i Sabbatsbergsområdet har höga lokalkostnader vilket beror på att lokalerna inte är direkt anpassade för vård- och omsorgsboende. Dessa verksamheter bör kunna ersättas med det moderna vård- och omsorgsboende som planeras på Norra Stationsområdet.

Samverkan med landstinget

Norrmalms stadsdelsförvaltning har sedan flera år ett samarbete med både landstingets slutenvård och öppenvård. Samverkan regleras bl.a. av samverkansöverenskommelser och lokalt samverkansavtal. Det övergripande målet för samverkan är att det inte ska ha någon betydelse för den enskilde vilken huvudman som ansvarar för vården. Slutenvårdens allt kortare vårdtider gör att den kommunala äldreomsorgen får ansvar för alltmer vård- och omsorgskrävande äldre, vilket ställer höga krav på planering och samordning av insatser.

Omsorg om personer med funktionshinder

Behovet av daglig verksamhet

Totalt har 59 personer inom stadsdelen daglig verksamhet, varav 14 i egen regi och övriga genom placeringar i andra stadsdelar. En inventering beträffande brukarnas behov av att få sin dagliga verksamhet närmare hemmet pågår och eventuellt kommer antalet platser i egen regi att utökas under de närmaste tre åren.

För att möta det ökade behovet av stöd och hjälp för personer med neuropsykiatriska funktionshinder startades 2004 ett neuropsykiatriskt stödteam i projektform. Syftet är att ge anpassat stöd i eget boende för personer med Aspergers syndrom, autism och ADHD. Projektet har fallit mycket väl ut och förhoppningen är att det ska kunna permanentas under 2007, efter projektidens slut.

Gruppbostäder

För utvecklingsstörda personer med fysiska funktionshinder som hör till stadsdelen bedömer förvaltningen att behovet av nya lägenheter i gruppbostäder uppgår till 15. Därutöver finns behov av sex s.k. ytterlägenheter för personer med Aspergers syndrom/autism.

Två gruppbostäder om vardera fem lägenheter för utvecklingsstörda planeras vid Norra Bantorget med beräknad inflyttning första kvartalet 2008. I Sabbatsbergsområdet planeras ytterligare två gruppbostäder om vardera fem lägenheter som riktar sig till samma målgrupp, med beräknad inflyttning 2007. I båda fallen har den planerade byggstarten fördröjts p.g.a. att detaljplanen har överklagats.

För psykiskt funktionshindrade beräknas det finnas behov av 15 nya lägenheter. Stadsdelsförvaltningen ska under planperioden bevaka nybyggnationer för att möjliggöra nya lägenheter.

Kostnaderna för gruppboende och daglig verksamhet fortsätter att öka. Även kostnaden för personer med neuropsykiatriska funktionshinder och kostnader för LASS ökar.

Kostnaderna för boende inom socialpsykiatri har ökat under de senaste åren, och bedöms fortsätta öka även under kommande treårsperiod. Den nationella psykiatrisamordnaren arbetar med en översyn av psykiatrins resursbehov bl.a. vad gäller behovet av slutenvårdsplatser, vilket kan komma att påverka kommunernas kostnader.

Samverkan med landstinget

En ny överenskommelse om samverkan inom Stockholms läns sjukvårdsområde: Norra Stockholms psykiatri, Basområde City och Beroendecentrum Stockholm samt Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar trädde i kraft i december 2005. Sociala enheten samverkar och delar lokaler med en av landstingets öppna beroendemottagningar, Norra Mottagningen. Ett av de huvudsakliga syftena med samarbetet är att klienterna ska bli bättre utredda medicinskt och psykiatriskt vilket bidrar till mer kvalificerade bedömningar av vårdbehovet.

En socialsekreterare arbetar som case manager i ett projekt som finansieras av Miltonpengar. Case managementmetoden riktar sig till personer med missbruk i kombination med psykisk störning och projektet, som berör sociala och socialpsykiatriska enheterna, genomförs i samverkan med Kungsholmen och Östermalm samt landstingets Beroendecentrum och Norrtulls psykiatri. Case managern arbetar direkt med klient och berörda myndigheter för att samordna de mest adekvata insatserna. Bättre boendeformer för målgruppen är ett prioriterat utvecklingsområde. Målet är att verksamheten fr.o.m. 2007 ska kunna permanentas.

De mest utsatta

Behov av utbyggnad av olika boendeformer för hemlösa

Sociala enheten har som mål att minska behovet av härbärgesplatser genom att i högre utsträckning använda mer kvalificerade, redan befintliga, boendeformer. Antalet hemlösa klienter uppgick i december 2005 till 38.

Sociala enheten planerar att, med början 2006, öka insatserna för hemlösa med missbruksproblem, genom att bygga upp ett hemlöshetsteam. Samarbete planeras bl.a. med frivilligorganisationer, planeringshemmet Hammarbybacken, bostadsförmedlingen och Stockholm HVB. Människor som idag t.ex. bor på härbärgen eller i parker kan på det sättet få möjlighet till en drägligare tillvaro.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

En förutsättning för att kunna rekrytera nya medarbetare är att staden som arbetsgivare kan erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter med goda möjligheter till personlig utveckling. Marknadsmässiga löner och andra förmåner som flexibla arbetstidslösningar och alternativa karriärvägar är också viktiga i konkurrensen om framtidens arbetskraft. Delaktighet och inflytande kommer att stå i fokus genom satsningen på kvalitetssystemet Investors in People (IiP).

De pedagogiska verksamheterna står inför stora rekryteringsbehov de närmaste åren. För att trygga den framtida lärarförsörjningen, både vad gäller grundskollärare och förskollärare, samarbetar stadsdelsförvaltningen med lärarhögskolan om den verksamhetsförlagda utbildningen.

Nya och förändrade krav på verksamheterna får genomslag i behovet av medarbetare och ny kompetens framöver. Verksamheterna på Norrmalm arbetar med att underlätta generationsskiftet genom en medveten rekrytering av yngre medarbetare så att ny kompetens tillförs samtidigt som erfarenheter och kunskaper tas tillvara hos den äldre arbetskraften.

Personalöverskott finns inom vissa verksamheter samtidigt som det råder brist på t.ex. utbildade förskollärare.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaroarbetet inriktas på att förebygga, förhindra och förkorta sjukskrivningarna. Insatserna genomförs tillsammans med försäkringskassan och företagshälsovården.

Förvaltningen har följande mål för hälsoarbetet:

- Den totala sjukfrånvaron ska vara 7 % år 2009
- Andelen med kort sjukfrånvaro ska vara 2 % år 2009
- Andelen med lång sjukfrånvaro ska vara 5 % år 2009

Ledarstrategi

Satsningen på ledarutveckling på olika nivåer kommer att fortsätta under perioden. Alla chefer inom förskola och skola ska på sikt genomgå den statliga rektorsutbildningen. Samtliga chefer inom barn- och ungdomsavdelningen får del av omfattande ledarutvecklingssatsningar i vilka ingår rekryteringsutbildning. Inom ramen för utvecklingsprogrammet för vård- och omsorgschefer inom Norrmalms, Vantörs och Östermalms stadsdelsförvaltningar har, utöver utbildning och handledning av nuvarande chefer, även nio medarbetare antagits till en utbildning för blivande chefer.

Vid ledarrekrytering och identifiering av blivande ledare inom stadsdelsförvaltningen används professionellt rekryteringsstöd och uppdraget är att tillgodose verksamhetens långsiktiga kompetensbehov. Stadsdelsförvaltningens ledningspolicy är väl förankrad och tillämpas i utvecklingsarbetet. Försök med alternativa sätt att organisera ledarskapet pågår på både avdelnings- och enhetsnivå.

Arbetet för att motverka osakliga löneskillnader

Vid lönesättning ska lön sättas oberoende av kön. I syfte att upptäcka och åtgärda eventuella osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män fortsätter arbetet med lönekartläggningar där bl.a. könsuppdelad statistik tas fram. Översyn av arbetsvärderingar och befattningar kommer också att göras för att se om olika befattningar med jämförbar svårighetsgrad värderas lika lönemässigt. Arbetet sker i tillsammans med de fackliga organisationerna.

Aktiva åtgärder avseende jämställdhet och mångfald

Förvaltningen kommer att förankra och följa upp de grundläggande värderingarna i jämställdhets- och mångfaldsplanen t.ex. vid arbetsplatsträffar. Detta innebär att platsannonser utformas så att mångfaldsaspekten beaktas. Vid nyanställningar eftersträvas att vid lika meriter anställa sökande av det underrepresenterade könet. Arbetsförhållanden ska utformas så att de lämpar sig för alla arbetstagare oberoende av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Etnisk diskriminering ska förebyggas och förhindras.

Samordnad kompetensförsörjning

Behovet av planerad fortbildning och kompetensutveckling är stort framöver. Staden behöver marknadsföra sig som en attraktiv arbetsgivare och även säkra fortsatt effektivisering och kvalitetsutveckling av sina verksamheter.

Kommunstyrelsen bör avsätta resurser för ett stadsövergripande fortbildningsprogram för stadens medarbetare med inriktning på

- breddutbildning för stora grupper inom skola/förskola och vård och omsorg
- utbildning för små och spridda grupper i verksamheter som kräver samordning och likformighet inom staden

Många av de utvecklingsprojekt som Kompetensfonden bidragit till kan omsättas i reguljär verksamhet men det krävs ett planerat och sammanhållet genomförande i staden. Detta gör det nödvändigt med en central samordningsfunktion när fonden avvecklas. Kommunstyrelsen bör klargöra den framtida roll- och ansvarsfördelningen och säkerställa att staden kan fortsätta en hög utvecklingstakt.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm*Högt bostadsbyggande*

Norrmalm har goda förutsättningar att uppfylla målet om fortsatt högt bostadsbyggande. Stadsdelsnämnden har generellt sett ställt sig positiv till de bostadsprojekt som aktualiserats inom stadsdelen. Detaljplanen för Sabbatsbergsområdet har överklagats. Enligt planerna kommer ca 450 nya bostäder att byggas i Sabbatsbergsområdet under planperioden. Stadsdelsnämnden har också varit mycket positiv till utvecklingen av Norra Stationsområdet där 2 500 nya bostäder planeras.

Goda förutsättningar för näringslivet

Förvaltningen har ett bra samarbete med näringslivet bl.a. genom kontakter med olika företagareföreningar. Förvaltningen ingår också i utvecklingsorganet City i samverkan, som består av representanter för staden, fastighetsägarna och handeln. Samarbetet syftar bl.a. att ge City ökad attraktionskraft och öka handelns omsättning, vilket beräknas skapa fler arbetstillfällen.

Hållbart trafiksystem

Förvaltningen samverkar på olika sätt med andra förvaltningar, myndigheter och organisationer i frågor som rör utvecklingen av trafiksystemen och stadsdelsnämnden påtalar ofta i sina remissvar betydelsen av ett hållbart trafiksystem. Då stadsdelen har god tillgång till kollektivtrafik så innebär den byggnation som uppförs inom stadsdelen att förutsättningarna för hållbara trafiksystem ökar, då andelen personer som bor i kollektivtrafiknära lägen också ökar. Trots den goda tillgången till kollektivtrafik är bilinnehavet på Norrmalm emellertid ganska högt, 65 % av invånarna har tillgång till bil.

Förvaltningen deltar i projektet "Säker och lekvänlig skolväg" och arbetar för att introducera s.k. "vandrande skolbussar" vilket förhoppningsvis kan leda till en attitydförändring och ett minskat bilanvändande. Vidare deltar förvaltningen via Stockholm Mobilitet i projekt Cykelstaden och projekt Bilpool. Under perioden kommer förvaltningen att på olika sätt arbeta för hållbara resvanor och transportlösningar i stadsutvecklingsområdet Norra Station.

Gör Stockholm till en ekologisk hållbar storstad*Insatser för att nå målen i stadens miljöprogram*

Det miljöarbete som påbörjats kommer att fortsätta under treårsperioden. För varje verksamhetsår upprättas ett lokalt miljöprogram som kommer att baseras på stadens miljöprogram 2007-2010 och som följs upp årligen i verksamhetsberättelsen.

Under den kommande treårsperioden koncentreras miljöarbetet på följande områden:

Transporter och resor

- verka för fler bilpooler i stadsdelsområdet
- delta i arbetet att få fler att cykla och att öka säkerheten för cyklister
- arbeta förvaltningsövergripande med barns skolvägar så att de blir både mer säkra och upplevelserika
- lansera s.k. "vandrande skolbuss" för att minska skjutsandet med bil till skolan
- arbeta för hållbara resvanor och transportlösningar i stadsutvecklingsområden med huvudsaklig inriktning på bostadsområden

Närmiljö

- stödja gårdsprocesser för gårdsgrupper på Norrmalm (Grönskande levande gårdar och närsamhällen) i syfte att öka delaktigheten i närmiljön och på så sätt skapa ett intresse för miljöfrågor i vardagen
- delta i miljöstrategiskt samarbete kring exploatering av nya områden

Fastighetsnära källsortering

- utveckla och pröva lösningar för källsortering som förebild för andra fastigheter/kvarter. Informera och motivera boende, fastighetsägare och verksamma i de aktuella fastigheterna/kvarteren
- underlätta för verksamheterna att källsortera sitt verksamhetsavfall

Miljödiplomering av företag

- verka för att fler små och medelstora företag i stadsdelen påbörjar ett miljöstyrningsarbete genom att miljödiplomera sig. Samarbete sker med Stockholms stads Miljöcentrum för företag

Mark och vatten

- verka för att öka den biologiska mångfalden i stadsdelens grönområden främst i Bellevueområdet genom ekologisk skötsel av detta i samarbete med stadens ekologer
- skapa intresse för och ge kunskap om stadsdelens grönytor till förskolor, skolor och allmänhet (Upptäck naturen i innerstaden)
- medverka i utvecklingsprojekt kring rening av halkbekämpningsmaterial samt att pröva alternativa halkbekämpningsmedel

Hälsa och miljö

- arbeta med målen för stadens folkhälsoprogram med största fokus på barn
- höja kunskapen om hur skadliga kemikalier kan undvikas
- höja kunskapen om ekologiskt producerad mat och därigenom öka andelen inköpta livsmedel som är ekologiskt producerade

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Utveckla medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i de demokratiska processerna

Inom samtliga verksamhetsområden arbetar man med att försöka utveckla formerna för medborgarnas möjlighet till insyn och inflytande. Det finns ett väl utbyggt system för att kunna lämna synpunkter och klagomål på olika verksamheter samt för att lämna medborgarförslag. Kartläggningar och enkätundersökningar genomförs regelbundet för att få synpunkter från brukare och i vissa fall även från anhöriga, i första hand på den verksamhet som bedrivs, men också för att få förslag till förbättringar och förändringar.

Inom projektet Kvalitetssäkrad kommunikation kommer, förutom den förvaltningsinterna kommunikationen, även de delar av organisationen som har direkta medborgarkontakter att belysas, exempelvis reception och växel, konsumentvägledning och annan medborgarservice.

Den fortsatta utvecklingen av 24-timmarsförvaltningen är ett viktigt steg mot ökad deltagardemokrati. Under år 2006 kommer nämndens diarium att läggas ut på stadens intranät, med målet att så småningom även läggas ut på den publika webbplatsen.

Via webbplatsen har medborgarna redan idag möjlighet att ta del av föredragningslistor och protokoll från stadsdelsnämndens sammanträden samt tjänsteutlåtanden inkl. remisshandlingar i de ärenden som behandlas i nämnden. För att utveckla möjligheten till insyn och deltagande i den demokratiska processen kommer under år 2006 möjlighet till interaktivt medborgarinflytande att ges, där den enskilde direkt via webbplatsen kan ta ställning i olika frågor.

Stärka ungas inflytande i närmiljön

Eleverna har möjlighet till inflytande genom främst utvecklingssamtal, klass-, elev- och matråd samt olika brukarenkäter. Som ett ytterligare led i demokratiarbetet får sedan 2003 klasserna i skolår 9 besök av en ledamot från stadsdelsnämnden för att diskutera elevernas möjligheter till inflytande i t.ex. ungdomsfrågor.

Stadens brukarundersökningar 2005 visar att inflytandefrågorna är ett utvecklingsområde. Enligt skolornas egna utvärderingar fungerar dock klass- och elevråd tillfredsställande. Skolorna kommer att fortsätta arbetet med att utveckla det reella inflytandet för eleverna i framför allt lärsituationen.

Synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer
Arbetet med att motverka diskriminerande strukturer kommer att fortsätta, bl.a. genom att aktivt arbeta för att öka sysselsättningen för dem som står utanför arbetsmarknaden. I samband med planering av nya bostadsområden kommer olika målgruppers behov och intressen att särskilt beaktas.

I den jämställdhets- och mångfaldsplan som stadsdelsnämnden antagit i samband med verksamhetsplan för år 2006 finns konkreta handlingsplaner och checklistor för att underlätta arbetet med att inom organisationen skapa jämställdhet och lyfta fram och ta tillvara medarbetarnas olikheter. Under år 2006 kommer mplementering och uppföljning att göras.

Stadsdelsförvaltningen följer Stockholms stads policy om att tillämpa en diskrimineringsklausul. Detta innebär att det vid nya upphandlingar ställs krav på att leverantören ska följa gällande lagstiftning på området. Detta skrivs även in i avtalet.

Minskning av antalet personer med ekonomiskt bistånd

De senaste tre åren har antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd på Norrmalm ökat. Den negativa trend, vilken visat sig under de närmast föregående åren förefaller fortsätta även under 2006.

Arbetsförmedlingens nya metod, som för flertalet brukare medför minskad personlig hjälp till förmån för självständigt nyttjande av IT, bedöms innebära behov av ökade insatser från stadsdelsförvaltningen. Under 2006 har ett strukturerat samarbete med arbetsförmedlingen på Norrmalm påbörjats. Utgångspunkten för samverkan är att ge individuellt stöd utifrån varje persons behov och avsikten är att detta ska ge resultat i form av fortsatt minskat bidragsberoende under planperioden. Samarbetet i det s.k. Norrmalmsnätet - arbetsförmedling, försäkringskassa och stadsdelsförvaltningen fortsätter.

Försörjningsstödsenheten har förstärkts med en extra arbetskonsulent som har till uppgift att under kommande treårsperiod minska antalet unga arbetslösa bidragstagare samt minska antalet bidragstagare vars arbetsförmåga anses vara oklara på den reguljära arbetsmarknaden.

Ta ansvar för ekonomin

Stadsdelsnämnden redovisade år 2005 ett överskott om 13,5 mnkr före resultatöverföringar och 5,0 mnkr efter resultatöverföringar. Större underskott redovisades emellertid inom omsorg om funktionshindrade och ekonomiskt bistånd. Stadsdelsnämnden anpassar kontinuerligt organisation och verksamhet till ändrade behov och efterfrågan.

Under 2004-2005 har beslut fattats om förändringar av stadens resursfördelningsmodeller för huvuddelen av verksamhetsområdena. För särskolan har det nya resursfördelningssystemet inte täckt verksamhetens kostnader under 2005. För omsorg om personer med funktionshinder kommer ett förslag till ny resursfördelningsmodell att presenteras under 2006. Trots att medel tillförts från andra verksamhetsområden inom stadsdelsnämnden har området redovisat betydande underskott under flera år. Vad gäller resursfördelningen för ekonomiskt bistånd är

det viktigt att den årliga utvärdering av modellen samt ingående variabler som, enligt kommunfullmäktiges beslut ska göras, snarast presenteras.

Budgetunderlagen ska inrymmas i beslutad plan för 2007. Jämfört med plan för 2006 bedömer förvaltningen att några andra förändringar än prestationsförändringar, förändringar av resursfördelningssystem och politiska prioriteringar inte kan redovisas.

Drift- och kapitalkostnadskonsekvenser av investeringar

En översiktlig analys av den budget nämnden tilldelats för avskrivningar och räntor visar att nämndens kostnader är betydligt högre. Stadsdelsnämnden förutsätter att budgetjustering kommer att medges för detta i tertialrapport 1 för 2006 och kommande budgetar.

Personalkostnadsutveckling

Av nämndens kostnader utgör personalkostnader ca 75 % och utfallet av lönerörelsen påverkar därför i hög grad nämndens förmåga att bedriva verksamheten inom fastställd budget. Under 2005 ökade nämndens personalkostnader med 1,7 % i genomsnitt. Antalet anställda minskade under 2005 med ca 180. Inom vissa verksamheter minskar antalet medarbetare t.ex. äldreomsorg medan antalet ökar inom andra t.ex. förskollärare.

Investeringar i parker

Ökat medborgarinflytande vid framtagande av prioriterade investeringsprojekt

Det högst prioriterade parkprojektet för år 2006 är att ta fram en parkplan för Norrmalm. Parkplanen ska bl.a. innefatta en beskrivning av de parker som finns inom stadsdelen, behovet av upprustning under de närmaste 10-15 åren, en prioritetsordning för investeringar och upprustningar samt en skötselplan. Parkplanen kommer att utgöra underlag för den långsiktiga planeringen vad gäller parkinvesteringar. I samband med framtagandet av parkplanen avser förvaltningen att i hög grad involvera stadsdelens invånare och under våren 2006 ska lämpliga metoder för medborgardeltagandet diskuteras och utarbetas.

För att slutföra hela upprustningen av Vasaparken begär förvaltningen inför 2007 centrala investeringsmedel om 5,0 mnkr. Detta ska täcka bl.a. västra delens entréer, en större blomsterprakt, upprustning av Glemmes Terrasser samt byte av befintliga buskage för att förbättra säkerheten i parken.

Rödabergsområdet är klassat som riksintresse för kulturminnesvård. En bevarande- och upprustningsplan för hela området har tagits fram inom staden. Förvaltningen söker centrala investeringsmedel för åren 2007-2009 med sammanlagt 5,4 mnkr (1,8 per år) för upprustning av parkmark i Rödabergsområdet. Upprustningen avses samordnas med och följa trafikkontorets tidsplan för upprustningen av gatumarken.

Lokalförändringar

Behovet av nya förskolelokaler fortsätter att öka under perioden. I Sabbatsbergsområdet kommer Kastanjebackens förskola att rivas och verksamheten flyttas till paviljonger i avvaktan på att en ny friliggande förskola byggs. Detaljplanen för området är överklagad till regeringen och förskolan kan stå färdig tidigast årsskiftet 2007/2008. Inhyrningen av paviljongerna höjer driftkostnaderna med ca 1,3 mnkr per år eftersom förvaltningen hittills inte har haft någon hyra för Kastanjebacken.

Förvaltningen är uppsagd från Birkagatan 15 och projektering pågår för att bygga om delar av Vasens äldreboende till förskola. En ökad hyreskostnad beräknas uppstå. Förvaltningen planerar för ytterligare förskoleavdelningar i Sabbatsbergsområdet, dels i det nybyggda kvarter C och eventuellt också i det s.k. Studiefrämjandehuset.

Adolf Fredriks Musikklasser kommer att saneras och verksamhetsanpassas och verksamheten evakueras till f.d. Försvarshögskolan under läsåret 2006/2007. I Johannes skola fortsätter diskussionerna om disponering av hus B. Möjligheterna undersöks att samla och anpassa Karlbergs skola och förskolor bättre lokalmässigt eftersom skolan är spridd på många adresser.

Omstruktureringen av äldreomsorgens lokaler fortsätter även den närmaste treårsperioden. Norrmalm kommer även i fortsättningen att ha en gemensam boendeplanering med Östermalm och Kungsholmen.

Magnoliagården i Väderkvarnen kommer under 2007 att ersättas med fyra nya gruppboendestäder inom Väderkvarnen. Det nya vård- och omsorgsboendet kommer att innebära en hyreshöjning för de boende. Lokaler som frigörs i samband med omstruktureringen ska behållas och användas till andra ändamål inom äldreomsorgen.

Två nya gruppboendestäder om vardera fem lägenheter för utvecklingsstörda planeras vid Norra Bantorget och beräknad inflyttning blir i årsskiftet 2007/2008.

I Sabbatsbergsområdet planeras ytterligare två gruppboendestäder med vardera fem lägenheter för utvecklingsstörda. Inflyttning är planerad till 2007/2008. Vid årsskiftet 2006/2007 kommer stödboendet för socialpsykiatri att bli inflyttningsklart på Väderkvarnen och likaså en gruppboendestad för äldre med utvecklingsstörning enligt LSS på Riddarsporren.

Bilagor

Blanketter till stadsledningskontoret och markkontoret